

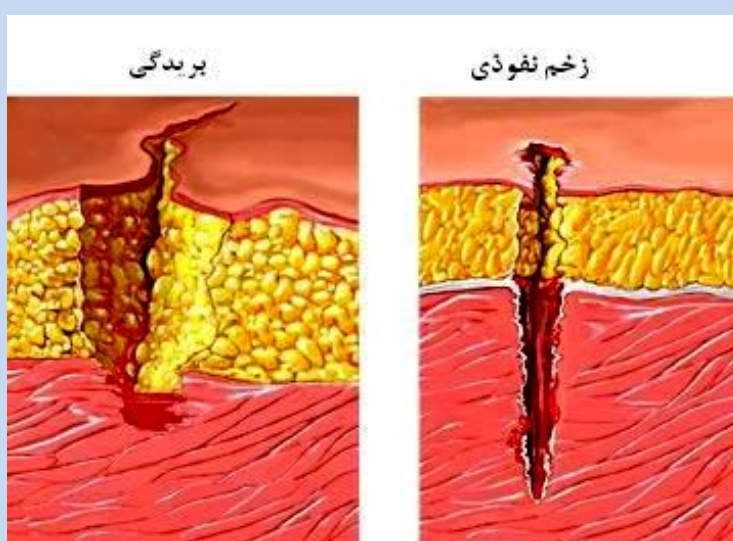

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت درمان - مدیریت امور پرستاری

بیمارستان سینا

مراقبت از بریدگی

لسراسیون چیست؟

لسراسیون، سائیدگی، بریدگی یا پارگی بخشی از پوست و لایه‌ها و بافت‌های زیرین پوست است. بسته به میزان آسیب بافتی، مقدار خونریزی و وجود یا عدم وجود جسم خارجی (شیشه، براده آهن، ...) در زخم، درمان مناسب در نظر گرفته می‌شود. در صورت درد شدید استفاده از مسکن برای کنترل درد انجام می‌شود.

پارگی‌های پوستی و زخم‌های عمیق نفوذی اغلب خطرناکند، زیرا باکتری‌ها ممکن است به بافت‌های عمقی راه پیدا

کنند. بنابراین نیاز به توجه فوری دارند.

معمولاً لبه های زخمهای تمیز را می توان به هم نزدیک کرد و با نوار چسب بست . (در صورتی که زخم در اثر ضربه وارد شده از سوی حیوان یا در داخل آب ایجاد شده باشد، زخم را ببندید.)

مراقبت از زخم چگونه انجام می شود؟

- ✓ ابتدا زخم را با آب تمیز بشوئید. زخم و اطراف آن را با آب و صابون با دقت تمیز نمائید .
- ✓ خونریزی را معمولاً می توان با وارد آوردن فشار مستقیم بر زخم متوقف کرد . به منظور کاهش خونریزی، انتهای اندام زخمی را باید بالاتر از سطح بدن نگه داشت.
- ✓ اگر جسم خارجی (مثل چاقو، شیشه، میخ،...) در زخم فرو رفته، آن را از داخل زخم بیرون نیاورید بلکه در همان جا نگه دارید و به مرکز درمانی منتقل شوید.
- ✓ زخمهای ناشی از اجسام تیز مثل سوزن یا میخ یا دیگر برشهای عمقی، گزیدگی حیوانات و به ویژه زخمهای کثیف، شما را در گروه پرخطر برای ابتلا به عفونت کزاز قرار می دهد. در این صورت در مراجعه به پزشک، زخم شما تمیز شده و در صورت نیاز، پادزهر کزاز (تتابولین) و واکسن کزاز و آنتی بیوتیک تجویز خواهد شد.

پانسمان زخم:

- به منظور حفاظت زخم از هر گونه صدمه احتمالی در طول التیام، جلوگیری از ورود میکروب به داخل زخم و آلودگی و عفونت زخم، برای جذب ترشحات زخم و یا کنترل خونریزی، پانسمان انجام می شود . در بریدگیهایی که خونریزی شدید دارند می توانیم با استفاده از پانسمان فشاری، خونریزی را بند بیاوریم.

پانسمان فشاری عبارتست از: قرار دادن یک گاز استریل (یا پارچه تمیز) بر روی زخم و استفاده از چسب به شکلی که

گاز کاملاً بر روی زخم فشرده شود و سبب بند آمدن خون شود.

➤ گاهی در معرض هوا بودن زخم، به بهبودی آن کمک می‌نماید، اما پانسمان زخم را تمیز نگاه داشته و از ایجاد عفونت‌های مضر جلوگیری می‌کند.

➤ تاوهای تخلیه شده باید تا زمان بهبود پانسمان شوند .

➤ قبل از شروع پانسمان، ابتدا باید دستها و زیر ناخن‌ها را با آب و صابون شستشو داد.

➤ هنگام پانسمان، از سرفه و عطسه بر روی زخم و یا صحبت کردن جلوگیری کنید.

➤ برای ضد عفونی کردن زخم از بتادین استفاده کنید. در مورد زخم‌های آلوده قبل از ضد عفونی، باید شستشوی

زخم با سرم نرمال سالین مخصوص شستشو و در صورت نبودن، با آب معمولی یا آب نمک انجام شود .

(محلول آب نمک را می‌توان با ۹ گرم یا یک قاشق چایخوری نمک به اضافه ۱ لیتر آب جوشیده تهیه کرد.)

➤ در ضد عفونی زخم، پنبه آغشته به بتادین از مرکز به سمت خارج و از قسمت تمیز به کثیف به صورت دورانی

کشیده شود و پنبه‌ای که به اطراف زخم کشیده می‌شود نباید دوباره بر روی زخم مالیده شود.

➤ پانسمان باید به اندازه‌ای باشد که کاملاً زخم و اطراف آنرا بپوشاند.

➤ پانسمان باید جذب کننده باشد، چون تعریق پوست، باعث ایجاد رطوبت در محل زخم و ایجاد محیط مناسبی

برای رشد باکتریها می‌شود که از بهبود زخم جلوگیری کرده و یا آن را به تعویق می‌اندازد.

➤ پانسمان را نباید بیش از حد شل یا سفت بست.

➤ پانسمان، به صورت روزانه و در صورت مرطوب شدن، سریعتر تعویض می‌شود.

➤ در صورت حساسیت به برخی از باندها و چسبها، از گاز استریل و چسبهای کاغذی استفاده شود .

➤ توجه داشته باشید که هر چه آلودگی محل زخم بیشتر باشد، احتمال بروز عفونت بالا می‌رود .

تظاهرات بالینی زخم عفونی شامل درد (که به صورت غیر معمولی شدید یا طول کشیده است)، گرمی، تورم و قرمزی

اطراف زخم می‌باشد. تب بالای ۳۹ درجه و تپش قلب نیز ممکن است دیده شود .

چه دلایلی باعث عفونت زخم می‌شود؟

آلودگی به باکتریها، طول مدت عمل در مورد زخم‌های جراحی، وجود لخته خون و ترشحات در محل زخم، وجود

جسم خارجی، وسعت آسیب بافتی، سن بیمار (میزان عفونت زخم در افراد مسن حدود ۳-۲ برابر جوانان است)، وجود بیماری مزمن (مانند نارسایی کلیه، دلپخت، سوء تغذیه)، مصرف کورتون و داروهای شیمی درمانی، از علل مهم و موثر در ایجاد عفونت زخم می‌باشند.

هماتوم یا لخته در محل زخم چیست؟

هماتوم عبارت از تجمع خون در اطراف زخم که با درد و تورم بنفش رنگ زخم مشخص می‌شود و محیط مناسبی برای رشد باکتریها و عفونت زخم است و مانعی در برابر قرار گیری لبه‌های زخم در کنار هم می‌باشد که باعث بد جوش خوردن لبه زخم می‌شود. درمان آن با تخلیه ، از طریق باز کردن زخم است .

چه زمانی باید واکسن کزاز تزریق شود؟

در زخمهای تمی‌ز: اگر قبلاً واکسیناسیون مرتب انجام شده باشد ، یعنی بیش از ۱۰ سال از دریافت آخرین دوز نگذشته باشد کار خاصی لازم نیست. ولی اگر بیش از ۱۰ سال از تزریق واکسن گذشته باشد، فقط واکسن کزاز تزریق می‌شود.

در زخمهای کثیف: اگر بیش از ۵ سال از آخرین واکسن فرد گذشته باشد، هم باید واکسن کزاز و هم ایمونوگلوبولین کزاز TIG دریافت نماید که این سرم ضد سم کزاز می‌باشد. (زخمهای کثیف به زخمهای آلوده به مدفوع، خاک یا بزاق، زخمهای ناشی از سوراخ شدن، کندگی، زخمهای ناشی از گلوله، لهدگی، سوختگی یا یخ زدگی اطلاق می‌شود.)

مراقبت بعد از ترخیص:

- ✓ روزی دو بار اطراف زخم را با آب و صابون بشوئید و با آب ساده آبکشی کنید و سپس با حوله یا دستمال تمیز خشک کنید. (توجه کنید که حوله را نباید روی زخم بکشید بلکه فقط حوله را روی ناحیه نگه دارید تا رطوبت اطراف زخم را خشک کند.)
- ✓ در صورت درد، ناراحتی یا تب خفیف می‌توانید از داروی مسکن ساده مثل استامینوفن استفاده کنید.

✓ معمولاً برای پیشگیری از عفونت زخم از آنتی بیوتیک استفاده می شود. در صورت بروز عفونت، آنتی بیوتیک را طبق دستور پزشک مصرف کنید.